

Tárgy: alkotmányjogi panasz indítvány kiegészítése

AB ügyszám: IV/3095/2015.

Alkotmánybíróság

Budapest

Donáti u. 35-45.

1015

Ügyszám:	IV / 3095-2 / 2015
Dátum:	2015 NOV 19.
Előadó:	1
Melléklet:	1

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott

[REDACTED] az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26.§ (2) bekezdése alapján, az alábbi

alkotmányjogi panasz indítvány kiegészítést

terjesztem elő:

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg Tihany Község Önkormányzat Képviselő-testületének 5/2015. (IV. 10.) önkormányzati rendelete a helyi építési szabályzatról alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg, mivel - tartalmi szempontból - sérti az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdését, XX. cikk (1) bekezdését, XXI. cikk (1) bekezdését és - formai szempontból - B) cikk (1) bekezdését.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1.

1.1. A megsemmisíteni kért jogszabályi rendelkezés: Tihany Község Önkormányzat Képviselő-testületének 5/2015. (IV. 10.) önkormányzati rendelete a helyi építési szabályzatról.

1.2. Határidők igazolása:

1.2.1. Az Abtv. 30.§ (1) bekezdése szerint, az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 26. § (2) bekezdésében meghatározott esetben, az alaptörvény-ellenes jogszabály hatálybalépésétől számított száznyolcvan napon belül lehet írásban benyújtani. A kifogásolt önkormányzati rendelet hatályba lépésének időpontja: 2015. IV. 11. Fentebb jelzett ügyszámon az Alkotmánybírósághoz címzett panasz indítványom beérkezési időpontja: 2015. X. 19.

1.2.2. Az Alkotmánybíróság IV/3095-1/2015. ügyszámon kiadott hiánypótlási felhívásának kézhezvételi napja: 2015. október 28., mely időponttól számított 30 napon belüli beérkezés esetén számít határidőben beadottnak jelen panasz indítvány kiegészítés.

2.

Az Alaptörvényben biztosított, sérült jogok megnevezése:

P) cikk (1) bekezdés: *A természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a*

kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.

XX. cikk (1) bekezdés: *Mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez.*

XXI. cikk (1) bekezdés: *Magyarország elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez.*

B) cikk (1) bekezdés: *Magyarország független, demokratikus jogállam.*

3.

Az eljárás megindításának indokai (közvetlen érintettség igazolása, az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmének lényege, tárgyi döntések):

3.1.1. Az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdése az egészséges környezettel összefüggésben az államot és - a korábbi Alkotmányhoz képest újdonságként - mindenki mást is terhelő kötelezettséget ír elő, amikor kimondja, hogy *"a természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége."* Azzal, hogy a környezet védelmét minden jogalanyt terhelő kötelezettségként fogalmazza meg az Alaptörvény, a korábbi Alkotmányhoz képest az egészséges környezethez való jog mint alapvető jog abszolút szerkezetét és alanyi jogi jellegét erősíti meg, továbbá annak horizontális hatályt is ad. Az egészséges környezethez való joggal összefüggésben alkotmányjogi panasz benyújtásához így az Abtv. által megkövetelt érintettség mindenki esetében fennáll.

A jogosultság abszolút szerkezetéből következően a P) cikk (1) bekezdésében meghatározott, az államot vagy bárki mást terhelő kötelezettség megsértése egyben a XXI. cikk (1) bekezdésében és a XX. cikk (1) bekezdésében elismert, alanyi jogok sérelmére is vezet.

3.1.2. Alulírott [REDACTED] mint Tihany Község helyi építési szabályzata által érintett helyi lakos, 2014.07.29-en írásban nyújtottam be véleményt az önkormányzat által a településrendezési eszköz véleményezésére rendelkezésre álló határidőn belül, amely lakossági vélemény - megítélésem szerint - megfelelt Tihany Község Önkormányzata 11/2013. (VI. 12.) önkormányzati rendelete (a társadalmi-partnerségi egyeztetés szabályairól) azon kitételeinek, melyek szerint lehetőség szerint jogszabályi hivatkozással, részletes szakmai indoklással, vagy jelentős közösségi érdekekkel alátámasztottnak kell lennie a kifogásnak ahhoz, hogy az önkormányzatot ne terhelje indoklási kötelezettség, amennyiben azt figyelmen kívül hagyja.

3.2.1. Az Alaptörvény XXI. cikk (1) bekezdése a korábbi Alkotmánnyal megegyező szövegezéssel tételezi az egészséges környezethez való jogot. Ebből következően az egészséges környezethez való jog védelmi szintje nem lehet alacsonyabb az Alaptörvény hatálybalépését követően, mint amilyen az annak előtte volt. Ennek megfelelően, a megelőző jellegű védelmi szabályoktól nem lehet visszalépni, a követelményektől csak elkerülhetetlen szükség esetén és csak arányosan lehet eltérni.

3.2.2. Az Alaptörvény XX. cikk (1) bekezdése a testi és lelki egészség terén biztosít alapvető jogot, ugyanezen cikk (2) bekezdése pedig alapjogi elveket fektet le e téren, többek között, a környezet védelmének állami szintű biztosításával. Összevetve e cikk rendelkezéseit a fenti 3.2.1. pont alatt felvázolt XXI. cikk (1) bekezdése tartalmával, az egészséges környezethez való jog szoros összefüggésben áll a testi és lelki egészséghez való joggal, sérülése eredményezheti a testi és lelki egészséghez való jog sérülését is, amennyiben a környezet védelmi szintje nem megfelelő, vagy a védelem minőségében visszalépés következik be.

3.2.3. Az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdése (a fenti 3.1.1. pont alatt már részletezett a tartalma) megkoronázva a XX. és XXI. cikk tartalmát, a nemzet közös örökségévé emeli a környezet védelmének egyes tárgyait, amelyek fenntartandók és megőrzendők a jövő generációi számára. Amennyiben a XXI. cikk (1) bekezdése szerinti környezet védelmében visszalépés történik és nem indokolt az elkerülhetetlen szükség, valamint nem bizonyított az arányosság, továbbá a sérült védett környezet tárgya megjelenik a P) cikk (1) bekezdésében, sérül maga a nemzet közös örökségének védelmével (fenntartásával, megőrzésével) szemben támasztott alapvetési követelmény is.

3.2.4. A jogalkotó előre megszabott eljárási rend alapján alkot jogszabályt a jogbiztonság követelményének megfelelően, amely az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében deklarált jogállamiság egyik benne foglalt tartalmi eleme. Amennyiben a jogalkotó nem a számára előírt eljárási rendben hoz létre jogszabályt, sérti a demokratikus jogalkotás követelményét az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésébe ütközően.

3.3.1. Tihany Község teljes kül- és belterülete természetvédelmi terület, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park része a Balaton-felvidéki Nemzeti Park létesítéséről szóló 31/1997. (IX. 23.) KTM rendelet 2. számú melléklete alapján. Tihany Község Önkormányzat Képviselő-testülete által 2015. április 10-én jóváhagyott helyi építési szabályzatában az alábbi, eddig zöldterület területfelhasználási övezetbe tartozó ingatlanok átsorolásra kerültek a következő jelzett övezetekbe:

- [redacted] (0,14 ha) → Különleges terület - kikötő
- [redacted] hrsz. meghat. része (0,20 ha, magántulajdon); [redacted] (0,08 ha) → Településközpont terület
- [redacted] (0,20 ha) → Falusias lakóterület
- [redacted] hrsz. (0,05 ha, magántulajdon) → Hétvégi házas terület

Természetvédelmi terület az ország jellegzetes és különleges természeti értékekben gazdag, kisebb összefüggő területe, amelynek elsődleges rendeltetése egy vagy több természeti érték, illetve ezek összefüggő rendszerének a védelme (a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. Törvény 28.§ (4) bekezdés alapján). Nemzeti park az ország jellegzetes, természeti adottságaiban lényegesen meg nem változtatott, olyan nagyobb kiterjedésű területe, melynek elsődleges rendeltetése a különleges jelentőségű, természetes növény- és állattani, földtani, víztani, tájképi és kultúrtörténeti értékek védelme, a biológiai sokféleség és természeti rendszerek zavartalan működésének fenntartása, az oktatás, a tudományos kutatás és a felüdülés elősegítése (a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. Törvény 28.§ (2) bekezdés alapján).

3.3.2. A Tihany Község területén lévő [REDACTED] ingatlan teljes területe felszíni vízminőség-védelmi területbe sorolt övezetbe tartozik a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról és a Balatoni Területrendezési Szabályzat megállapításáról szóló 2000. évi CXII. Törvény (a továbbiakban: Btv.) 4/11. számú melléklete alapján, amelynek, egzakt számítások hiányában megközelítőleg 1/3 részén a fenti 3.2.1. pont alatt jelzett helyi építési szabályzat elfogadásával e védelmi övezet megszüntetésre került.

A Btv. 2/A.§ 6. pont alapján, *felszíni vízminőség-védelmi terület a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervében lehatárolt övezet, amelybe a tómederrel, a Balaton vízterével kapcsolatban lévő, a tó vízminőség-védelme szempontjából kiemelt jelentőségű vízjárta területek tartoznak.*

3.3.3. Tihany Község Önkormányzata a fenti 3.1.2. pont alatt jelzett lakossági vélemény kifogásait figyelmen kívül hagyta arra hivatkozva, hogy az nem felelt meg a helyi partnerségi rendeleti előírásoknak.

3.4.1. Mind a fenti 3.3.1. pont alatt jelzett zöldterületek átminősítése alacsonyabb kategóriájú és minőségű területfelhasználási övezetekbe, mind a 3.3.2. pont alatt jelzett hrsz-ú terület egy részén a védelmi szint megszüntetése, a fenti 3.2.1. - 3.2.3. pontok alatt kifejtettek és megfogalmazottak alapján, visszalépés a megelőző jellegű védelmi szabályoktól, nem indokolt az elkerülhetetlen szükség és nem bizonyított az arányosság. A környezetvédelem már elért szintjének csökkenése már nem lesz vizsgálható a hatósági eljárásokban, mivel az átsorolások és a védelmi szint megszüntetése már megtörtént, "teljesülésbe ment". Továbbá ezek alapján nem biztosított a nemzet közös örökségének, jelen esetekben a természeti erőforrások, különösen a vízkészlet, a biológiai sokféleség, ezen belül is a honos növény- és állatfajok, védelme, fenntartása, megőrzése. A területátsorolások és a védelmi szint megszüntetése a különös szükség egzakt módon történő indoklása, valamint az arányosság bizonyítása nélkül az Alaptörvény XXI. cikk (1) bekezdésébe, XX. cikk (1) bekezdésébe, valamint P) cikk (1) bekezdésébe ütközik.

3.4.2. A fenti 3.1.2. és 3.3.3. pontok alatt jelzett lakossági vélemény kifogásainak indoklás nélküli figyelmen kívül hagyása esetén a jogalkotás garanciális szabálya sérül. Jogalkotás során az eljárási szabályok betartása elengedhetetlen feltétel, megsértésük közjogi érvénytelenséget vonhat maga után, sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvét. A jogállamiság egyik leglényegesebb eleme a jogbiztonság követelménye, a jogalkotónak a jogszabályi környezet módosítása során figyelembe kell vennie az érintetteknek a jogrendszer stabilitásába vetett bizalmát. Jogkövetkezménye az adott jogszabály kihirdetése napjára történő visszamenőleges hatályú megsemmisítése lehet.

4.

Indokolás arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály, jogszabályi rendelkezés, miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel:

4.1. Áttekintve a tisztelt Alkotmánybíróság joggyakorlatát, az Alkotmánybíróság már megállapította, hogy a természetvédelmi oltalom alatt álló területek tekintetében, az azonos szintű védelmet eredményező szabályozás hiánya alkotmányellenes helyzetet idéz elő (28/1994. (V. 20.) AB határozat rendelkező rész 4. pont). Ugyanezen határozat indoklása kimondja: *A környezethez való jog tárgyából és dogmatikai sajátosságából az következik,*

(IV. 10.) önkormányzati rendelete elfogadását követően 2015. április 24-én kérelemmel fordultam a Veszprém Megyei Kormányhivatal Építésügyi, Hatósági Oktatási és Törvényességi Felügyeleti Főosztályához (a továbbiakban: Főosztály), hogy a tárgyban folytasson le törvényességi felügyeleti eljárást. A Főosztály szakmai álláspontja alapján - amely jogi erővel nem rendelkező tájékoztatásnak minősül - a tárgyi rendelet megalkotása és véleményeztetési eljárása során nem merült fel olyan jogszabálysértés, amely törvényességi felügyeleti eljárás kezdeményezését indokolta volna. Mivel a Főosztály törvényességi felhívással nem élt - legjobb tudomásom szerint - nincs a tárgyban felügyeleti eljárás folyamatban a Kúria előtt.

Kelt: Tihany, 2015. november 17.

Mellékletek:

1. Nyilatkozat az indítvány és a személyes adatok nyilvánosságra hozhatóságáról

3. Érintettséget alátámasztó dokumentumok (CD-n benyújtva)

- Tihany településrendezési eszközeinek felülvizsgálata, településszerkezeti terv és leírás, helyi építési szabályzat - végső szakmai véleményezésre előkészített anyag
- Kiss Gábor 2014. 07. 29-én kelt tárgyban benyújtott lakossági véleménye
- Tihany Község Önkormányzat Képviselő-testületének 11/2013. (VI. 12.) számú rendelete a társadalmi-partnerségi egyeztetés szabályairól
- Önkormányzati válaszok Tihany településrendezési eszközök felülvizsgálatának államigazgatási egyeztetése során beérkezett véleményekre
- Tihany Község településrendezési eszközei felülvizsgálata (véleményezési szakasz lezárása) előterjesztés és mellékletei
- Tihany Község Önkormányzat Képviselő-testületének 5/2015. (IV. 10.) önkormányzati rendelete a helyi építési szabályzatról (mellékletekkel)